

διακοπῶν, ἃς ποιεῖ ὁ ἀγορευὼν ὅπως ἀναπνεύσῃ, ὧν ἐπωφελεῖται ὁ στενογράφος ὅπως γράψῃ λέξιν παραλειφθεῖσαν, κατανοεῖται ἀμέσως τὸ μυστήριον τῆς συγχρόνου τῆ προφορᾶ γραφῆς.

Ἄλλὰ πλὴν τούτων ὁ στενογράφος παραλείπει καὶ λέξεις ὁλοκλήρους καθ' ὠρισμένους κανόνας, ἃς ἀναπληροῖ εἴτα ἐν τῇ ἀντιγραφῇ ἀπὸ μνήμης· π. χ. ἐπὶ τῆς φράσεως «ὁ ἀξιότιμος κύριος (δεῖνα), βουλευτῆς τῆς ἐπαρχίας (δεῖνα), καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν» παραλείπονται αἱ λέξεις «βουλευτῆς, τῆς ἐπαρχίας, καὶ ὑπουργός». Τοῦτου δι' ἕνεκα ὁ στενογράφος συμβαίνει ἐνίοτε καὶ νὰ προτρέχῃ τοῦ ῥήτορος· διότι κατὰ τὴν ἀνωτέρω φράσιν, γνωρίζων περὶ τίνος βουλευτοῦ καὶ ὑπουργοῦ ὀμιλεῖ ὁ ῥήτωρ, ὅταν οὕτως λέγῃ τὸ ὑπουργός ἐπὶ τῶν», ὁ στενογράφος γράφει «ἔσωτ», δῆλ. ἐσωτερικῶν, ἅτε παραλείπων τὴν λέξιν ὑπουργός. Ὁ ἔχων μνήμην μεγάλην στενογράφος παραλείπει καὶ ἄλλας λέξεις, ὅταν μάλιστα εἶνε πολυσύλλαβος ὡς «συνταγματικὸν πολίτευμα» ὁ στενογράφος γράφει μόνον τὸ — πολίτευμα. Παραλείπονται δὲ πάντοτε αἱ ῥητορικαὶ ἐπαναλήψεις, σημειούμεναι διὰ τοῦ σημείου = π. χ. «Ἡ ἐξέλεξις τῶν ἐκλογῶν εἶνε ἐν τῶν σπουδαιωτάτων ἔργων τῆς Βουλῆς, ἡ ἐξέλεξις τῶν ἐκλογῶν εἶνε. . .» Κατὰ τὴν δευτέραν ἐπαναλήψιν ὁ στενογράφος γράφει μόνον τὸ εἶνε, καὶ μετὰ τοῦτο τὸ σημεῖον =.

Ὁ στενογράφος ἐπομένως, ὅταν πρόκηται ν' ἀντιγράψῃ τὸν στενογραφηθέντα λόγον, ἔχει ἐνώπιόν του ἀληθῆ λογόγραφον αὐτοῦ, ὃν θὰ παραστήσῃ κατὰ τὴν ἀντιγραφὴν πλήρη, ἀρτιμελῆ πρὸς ἀνάγνωσιν.

Ἄλλ' ὅπως εἶνε εἰς κατάστασιν ὅλην αὐτὴν τὴν λειτουργίαν νὰ ἐκτελέσῃ ὀρθῶς, δὲν ἀρκεῖ ἡ ταχύτης καὶ ἡ δεξιότης τῆς χειρὸς, ἡ ἀκρίβεια καὶ ἡ κατὰ τοὺς κανόνας γραφῆ, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ καὶ μνήμην καλὴν, μεγάλως συντελοῦσαν εἰς τὴν καλὴν ἀνάγνωσιν, νὰ εἶνε δὲ καὶ κάτοχος παιδείας, καὶ νὰ ἐνοῆ κάλλιστα τοὺς ἀγορευόντας, διότι ἂν δὲν ἀντιληφθῇ καλῶς, ἂν ἀπολέσῃ γράφων τὸν μῆτον τῶν ἰδεῶν τοῦ ῥήτορος, οὐδὲν θέλει δυνηθῆ νὰ ἀντιγράψῃ. Ὡσαύτως ὅταν δὲν γράψῃ λέξεις τινὰς, ἡ δὲν ἀκούσῃ ὀρθῶς, ἡ γίνῃ περὶ τὴν τράπεζάν του θόρυβος, ἡ συνομιλίαι δὲν παραλείπει μόνον ὅ,τι δὲν ἤκουσε, ἀλλὰ πολὺ περισσότερον μέρος τοῦ λόγου, διότι μόνη ἡ ἔννοια τῶν προηγουμένων, καὶ ὁ σύνδεσμος τούτων πρὸς τὰ ἐπόμενα δίδει αὐτῷ πάντοτε τὸν μῆτον τῆς ἀναγνώσεως.

Πάντες οἱ γράψαντες περὶ στενογραφίας ὑπεστήριξαν δημοφώνως τὴν γνώμην ταύτην, ὅτι ὁ στενογράφος πρέπει νὰ εἶνε κάτοχος γνώσεων καὶ παιδείας. Κυρίως ὅμως πρέπει νὰ γνωρίζῃ καλῶς τὴν γλῶσσαν, καὶ τοῦτο μάλιστα ἀπαραίτητον εἰς τοὺς Ἑλληνας στενογράφους, διότι παρ' ἡμῶν ὑπάρχουσι σπουδαῖαι διαφοραὶ γραμματικαὶ καὶ

συντακτικαὶ μεταξύ τῆς ὀμιλουμένης καὶ γραφομένης. Ὁ ἀγορευὼν πολλάκις παρεκτρέπεται ἐν τῇ ῥύμῃ τοῦ λόγου τοῦ τῶν κανόνων τῆς γραμματικῆς καὶ τῆς συντάξεως· ἡ παρεκτροπὴ δὲ αὕτη δὲν ἐμποεῖ τόσῃν ἀσθησιν τῷ ἀκροατῇ τοῦ λόγου, προσέχοντι εἰς τὴν ἔννοιαν, ὅσην τῷ ἀναγνώστῃ. Διὸ ὁ στενογράφος ὀφείλει πάντα ταῦτα νὰ διορθῇ, ὅπως τοῦλάχιστον ὁ λόγος ἐκτυπούμενος κατασταθῇ ἀναγνώσιμος, ἀφοῦ στερεῖται τοῦ χρωματισμοῦ τῆς φωνῆς, καὶ τῶν ῥητορικῶν σχημάτων.

Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Βουλῇ ἐργάζονται πέντε στενογράφοι, ἕκαστος ἀνά ἡμίσειαν ὥραν, διότι δὲν ἀντέχει πλειότερον ἢ χεῖρ, οὐδὲ ἢ ἐν γένει κατάστασις τοῦ σώματος, ἕνεκα τῆς μεγίστης προσοχῆς, ἣν ὁ στενογράφος καταβάλλει γράφων. Ὁ ἀντικαθιστάμενος ἀπέρχεται εἰς τὸ γραφεῖον, ὅπου ἀντιγράφει τὸ γραφέν, ὑπαγορεύων εἰς γραφέα, διὰ τὴν ταχύτεραν ἀντιγραφὴν. Ἐκάστη ἀντιγραφὴ ἡμισείας ὥρας λόγου ταχέως ἀγορευόντος ῥήτορος ἀπαιτεῖ τοῦλάχιστον δύο ἡμισυ ὥρας διαρκοῦς ἀντιγραφῆς. Ὅταν ὅλοι οἱ στενογράφοι περατώσωσι τὸ ἔργον των συνεννοῦσι τὰ μέρη, ἀριθμοῦσι τὰς σελίδας τῶν χειρογράφων τῆς ὅλης συνεδριάσεως καὶ παραδίδουσι αὐτὰ εἰς ἕτερον γραφεῖον, ἔχον εἰδικὴν ἐργασίαν τὴν ἐκτύπωσιν αὐτῶν ἐν τῷ ἐθνικῷ τυπογραφείῳ.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 28 Μαρτίου 1882. Α. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ.

ΓΑΜΟΣ ΕΞ ΕΡΩΤΟΣ

Διήγημα.

Ἐκεῖνος ἀνὰ πᾶσαν πρωΐαν καὶ πᾶσαν ἐσπέραν ἐγράφεν ἐπὶ μικροῦ σημειωματαρίου, ἄνευ πολλῶν λόγων, εἰς ὕψος τηλεγραφικῶν, πρόγραμμα μικρὸν καὶ δελτίον τῶν τῆς ἡμέρας του. Εἶχεν ἀρχίσει πράττων οὕτω εἰκοσαετῆς, τὴν 3 Ὀκτωβρίου 1869, ἰδοῦ δὲ καὶ ποῖα ἦτο ἡ πρώτη ἐγγραμμὴν φράσιν ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν ταύτην:

Προεβιβάσθην ἀρθουασπιστιῆς εἰς τὸ 21^{ον} τῶν ἐρίππων ἀκροβολιστῶν.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου ἀπέθετεν ἐν συρταρίῳ τὸ σημειωματάριον τοῦ λήγοντος ἔτους καὶ ἤρχιζε συντάσσων τὸ τοῦ ἐπομένου.

Ἐκείνη δὲ, μετὰ περισσοτέρας ἐπιμελείας καὶ ἐντελεστέρας κᾶπως, ἐσημείωνε λεπτομερῶς ἐντὸς τομίδιων δεδεμένων διὰ κυανοῦ δερματίνου ἐπικαλύμματος καὶ ἀσφραγῶς κλεισμένων διὰ κλειδίον, ἐσημείωνε τὸ ἡμερολόγιον τοῦ βίου της. Εἶχεν ἀρχίσει ὅτε ἦτο δεκαεὶ ἐτῶν, οὕτω δὲ εἶχεν ἡ πρώτη φράσις της ὑπὸ ἡμερομηνίαν 17 Μαΐου 1876 :

Σήμερον φορῶ τὴν πρώτην μου μακρὰν ἐσθῆτα.

Ἐπανδρεύθη τῇ 17 Αὐγούστου 1879 καὶ τότε ἐσταμάτησε· δὲν ἔγραψε πλέον τίποτε εἰς τὰ μικρὰ κυανὰ τομίδια· ἐφύλαξεν ὅμως καὶ ἔκρυψε

καλά καλὰ εἰς τὸ βάθος τῆς κρύπτῃς συρταρίου τὰ βιβλίαια ὅσα διηγούντο τὸν βίον της, ἀπὸ τοῦ μηνὸς μαΐου τοῦ 1876 μέχρι τοῦ αὐγούστου 1879, κατὰ τὸ μεσολαβήσαν διάστημα ἐκείνο μεταξὺ τῆς πρώτης μακρᾶς ἐσθῆτος καὶ τοῦ γάμου.

Κ' ἐκεῖνος ὡσαύτως ἐνυμνήθη τῇ 17 αὐγούστου 1879, ἀλλὰ δὲν διέκοψε τὰς καθημερινὰς του μικρὰς σημειώσεις, τὰς ἐξηκολούθησε, καὶ εἶχεν ἤδη ἐντὸς συρταρίου τοῦ γραφείου του κείμενα δεκατρία μικρὰ σημειωματάρια, ἐν οἷς ἦτο ἐκτεθειμένος ὁ βίος του ἡμέρα τῇ ἡμέρα, ἀκριβέστατα, καὶ μ' ὄλην τὴν ἀκομφον συντομίαν τοῦ ὄφους του. Ἐνίοτε δ' ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπέροπετο λαμβάνων ἀνὰ χεῖρας ἐν ὅποιον τύχῃ ἐκ τῶν σημειωματαρίων αὐτῶν, καὶ διεσκεδάζεν ἀνοιγῶν αὐτὸ, ἀναγινώσκων δέκα, εἴκοσι σελίδας, ἀναζῶν οὕτως ἐν τῷ παρελθόντι, ἀντιπαρθέτων τὸ ἄλλοτε πρὸς τὸ σήμερον.

Λοιπὸν τὴν 19 Ἰουνίου 1881, ὁ ἀνθυπασπιστάκος τοῦ 1869, ἤδη λοχογὸς καὶ ἔχων σειρὰν ταγματάρχου, ἦτο μόνος, περὶ τὴν δεκάτην ἐσπερινὴν, ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ δωματίῳ του, πρὸ τοῦ γραφείου του, τὸ μέτωπον εἰς τὰς παλάμας ἀκουμβῶν καὶ προσπαθῶν νὰ ἐνθυμηθῇ ἂν εἰς τὰ 1878 τὴν ἀνοιξιν, ἢ εἰς τὰ 1879 εἶχε δημοσιεύσει ἐν τῷ Δελτίῳ τοῦ συλλόγου τῶν ἀξιωματικῶν ἐν ἄρθρον του περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν μεταγωγικῶν λόγων ἐν Αὐστρίᾳ. Κ' ἐκεῖ τῷ ἤλθε κατὰ νοῦν, ὅτι πιθανὸν νὰ εὕρισκεν εἰς τὰ μικρὰ σημειωματάρια του ἐκεῖνα τὴν ἀκριβῆ χρονολογίαν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἄρθρου.

Ἦνοιξε τὸ περικλειὸν αὐτὰ συρτάριον καὶ κατὰ τύχην ἀμέσως ἡ χεὶρ του ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἔτους 1879, οὗ τὸ σημειωματάριον ἤρχισε νὰ φυλλομετρῇ. . . Ἔστρεψε τὰς σελίδας, ἔστρεφεν, ἀλλ' ἐξαίφνης ἐκεῖ ἐσταμάτησε καὶ ἀνέγνωσε μετὰ προσοχῆς χωρίον τιν, προκαλέσαν τὸ μεῖδιμα του. Ἠγέρθη, ἀπεμακρύνθη τοῦ γραφείου του, μεταβὰς δὲ καὶ καθίσας ἐπὶ ἑδρας εὐρείας, ἐξηκολούθησεν ἀναγινώσκων. Δὲν ἐσκέπτετο πλέον ποσῶς περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν μεταγωγικῶν λόγων ἐν Αὐστρίᾳ. Ἀρχαῖαι ἀναμνήσεις προφανῶς ἐξηγήθησαν ἐν τῇ καρδίᾳ του, ἐξ ὧν ταυτοχρόνως ἀνητηνακλάτο ἐπὶ μὲν τῶν χειλέων του ἐλαφρὸν μεῖδιμα, εἰς δὲ τὰ ὄμματά του τρυφερὰ συγκίνησις· καὶ τοῖς, τετρακίς κατ' ἐπανάληψιν ὁ λοχογὸς ἐκεῖ τοῦ ἵππικου ἐδέησε νὰ ἀπομάξῃ διὰ τῆς ἄκρας τοῦ δακτύλου του μικρὰν σταγόναν ἀρχῆς δακρύου.

Ἦτο βυθισμένος εἰς τὴν ἀνάγνωσίν του, ὅτε μία τῶν θυρῶν τοῦ γραφείου του ἠνεόχθη σιγὰ σιγὰ καὶ ἕνα χαριτωμένον ξανθὸ προσωπάκι ἐπεφάνη προβάλλον διὰ μέσου τοῦ καταπετάσματος, ὡς εἰκὼν χρυσῆ μετὰ τὸ περιθωρίον της.

— Καλὲ τί κάμνει ἐκεῖ ἐξαπλωμένος εἰς τὴν μεγάλην του πολυθρόναν; Μήπως κοιμᾶται; Πρὸ μικροῦ τὴν εἶχεν ἀποπέμψει ἀσπλάγχχνως, διότι,

ἔλεγε, ἤθελε νὰ ἐργασθῇ καὶ τὸν ἐνοχλεῖ, ὅταν παρίσταται καὶ αὐτῇ, τὸν ταρίσσει, τοῦ φέρει εἰς τὸν νοῦν του ἰδέας πᾶν ἄλλο ἢ περὶ ἐργασίας.

Καὶ ταῦτα διαλογιζομένη, ἰδοῦ, μετ' ἀπείρων προφυλάξεων, λεπτῆ καὶ εὐλύγιστος ἐν ταῖς μακρᾶς πτυχαῖς τοῦ λευκοῦ ἐκ μουσελίνης κοιτοῦντι της, ἡ νεαρὰ ξανθὴ ἔβη, ὡς διολισθαίνουσα ἐν τῷ δωματίῳ, τρία τέσσαρα βήματα ἀκροποδητῆ, καὶ ἔκλινεν ὀλίγον πλαγίως νὰ ἰδῇ. . . Δὲν ἐκοιμᾶτο. . . Ἀνεγίνωσκε, καὶ μάλιστα μετὰ μεγάλης προσοχῆς, διότι οὔτε κἂν ἤκουσέ τι, οὔτε μετακινεῖται. . . Εἶχε δίκαιον ὁ ἄνθρωπος. . . Καὶ ἡ ἀνάγνωσις ἐργασία εἶνε.

Κρατοῦσα τὴν ἀναπνοὴν της ἐξηκολούθησεν ἐκείνη βαίνουσα πρὸς τὴν πολυθρόναν, βραδέως πολὺ, βραδέως. . . καὶ, καθ' ὅλον τὸ διάστημα, ἐφ' ὅσον ἐβάδιζεν οὕτω, ἐν τι διελογίζετο. Ἦτο ἀκόμη καὶ ὀλίγον παιδί. . . μόλις εἴκοσι καὶ ἐνὸς ἔτους. . . καὶ ἐρωτευμένη σφόδρα. Τοῦτου τεθέντος πρὸς δικαιολογίαν της, ἰδοῦ τί διελογίζετο :

— Καὶ ποῦ νὰ τὸν φιλήσω τώρα; εἰς τὸ μέτωπον; εἰς τὸ μάγουλον; ἢ ἀπὸ ἄλλο καὶ παντοῦ καὶ ὅπου λάχῃ;

Καὶ ὀλονὲν ἐπλησίαζεν. . . Ἦδη διὰ τῶν ἄκρων δακτύλων της ἔψαυε σχεδὸν τὴν κόμην τοῦ λοχαγοῦ καὶ ἔκλινεν ὀριστικῶς πρὸς τὸ ἀπὸ ἄλλο καὶ παντοῦ καὶ ὅπου λάχῃ, ὅτε κατέστη διὰ μιᾶς φοβερῶς ὠχρὰ. . . Ἐπὶ τῶν δύο σελίδων τοῦ ἀνοιχτοῦ σημειωματαρίου ἀνέγνωσε, τί;

16 Ἰουνίου. Τὴν ἀγαπῶ! 17 Ἰουνίου. Τὴν ἀγαπῶ!!

Ἐν μόνον θαυμαστικῶν μετὰ τὸ πρῶτον: Τὴν ἀγαπῶ! δύο μετὰ τὸ δεῦτερον. . . Προχώρησε τὸ πρᾶγμα ἀπὸ τὰς 16 ἕως εἰς τὰς 17!

Λεπτὴν ἔβαλε φωνὴν καὶ τρέμουσα ὄλη:

— Τ' εἶν' αὐτά; εἶπε, τ' εἶν' αὐτά;

Καὶ σχεδὸν ἐλιποθύμει. . . Ἠγέρθη ὁ σύζυγός της, τὴν ὑπεστήριξεν εἰς τὰς ἀγκάλας του, ἀλλ' ἐκείνη ἀναλυομένη εἰς δάκρυα καὶ κύμα λέξεων διακοπτομένων ὑπὸ λυγρῶν ἐκφωνούσα ἐξηκολούθει :

— 16 Ἰουνίου: Τὴν ἀγαπῶ! 17 Ἰουνίου: Τὴν ἀγαπῶ!! Καὶ σήμερον ἔχομε 49! Ἀγαπᾷς ἄλλην! ἄλλην ἀγαπᾷς! Ἀχ, εἶνε τρομερὸν! Ἀχ, εἶνε φοβερὸν!

Τότε πλέον ἐκεῖνος, ἀπομάσσων τὰ δάκρυά της διὰ δύο φιλημάτων :

— Καλὲ κύτταξ ἔδω. . . δὲν βλέπεις; μὴν ἦσαι ἀνόητη, κύτταξε!

Εἶπε, καὶ ἔστρεψε τὴν πρώτην σελίδα τοῦ σημειωματαρίου, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦτο τετυπωμένον διὰ μεγάλων ἀριθμῶν: 1879.

— Μπᾶ! ἀνέκραξε τότε ἡ ξανθοῦλα μετὰ τοὺς ἀπολειπομένους λυγμούς της. . . Ἐγὼ ἤμουν! ἐγὼ ἤμουν!

Καὶ προσέθετο ἀφελῶς, ἀπερισκέπτως :

— Κρατοῦσες ἡμερολόγιον λοιπὸν, καὶ σύ;

— Τι; τί! κι' ἐγώ; ... Λοιπὸν φαίνεται καὶ σὺ; ...

Κ' ἐδῶ ἡ καλὴ ἠναγκάσθη νὰ δολογήσῃ, ὅτι, ἂν ἐκεῖνος ἔγραφε τὴν φράσιν *Σὲ ἀγαπῶ!* εἰς μικρὰ σημειωματάρια ἐκ μαροκίνου μαύρου, καὶ αὐτὴ ὁμῶς ἐκ μέρους τῆς ἔγραφος τὴν αὐτὴν ἔκφρασιν κατ' ἐπανάληψιν εἰς βιβλιάρια ἐκ μαροκίνου κυανοῦ. ... Ἐπειδὴ δὲ ἔλεγεν εἰς τὸν σύζυγόν τῆς:

— Δεῖξε, δεῖξέ μου νὰ ἰδῶ ἂν ἔχη τρία θαυμαστικά εἰς τὰς 18 καὶ τέσσαρα εἰς τὰς 19,

— Χέρι μὲ χέρι, ἀπήντησεν ἐκεῖνος. Πήγαινε νὰ φέρῃ; τὰ βιβλιαράκια σου καὶ νὰ τὰ παραβάλωμε. Θὰ ἰδοῦμε ποῖος ἀπ' τοὺς δύο μας ὑπερέχει 'ς τὰ θαυμαστικά.

Τὸ δέλεαρ ἦτο ἰσχυρότατον. Ἡ νεαρὰ γυνὴ μετέβη εἰς ἀναζήτησιν τοῦ ἔτους τῆς 1879, ἐπανήλθε δὲ φέρουσα τρία βιβλία ἀρκετὰ δγκώδη.

— Τ' εἶν' αὐτά; Τρεῖς τόμοι! ἀνέκραξεν ὁ σύνῃρ.

— Βέβαια, εἶνε ἡ πρώταις τρεῖς τριμηνίαις! Σὺν κ' ἐσένα, ποῦ γιὰ ὅλον τὸν χρόνον ἔχεις ἓνα μικρὸ σημειωματάρια ἐκεῖ, ἓνα τίποτα;

— Αἶ, πόσα κἀνεὶς ἔμπορεῖ νὰ πῆ σὲ λίγα λόγια ... Τώρα θὰ ἰδῆς. ... Ἐλα δῶ, ἔλα νὰ καθήσῃς 'ς τὸ πλάϊ μου. ... Ἐχει τόπο γιὰ δῶδ 'ς αὐτὴν τὴν πολυθρόνα.

— Τὸ ξέρω πῶς ἔχει, σὺν καθήσῃ 'ς τὰ γόνατά σου. ... Μὰ δὲ γίνεται ὁμῶς.

— Διατί;

— Διότι ἴσως ὑπάρχουν 'ς τὰ βιβλία μου μερικά ποῦ δὲν κἀρνεὶ νὰ τὰ ἰδῆς.

Καὶ ἐδείκνυε λέγουσα τὰ κυανὰ τομιδιά τῆς ἐκεῖνος δὲ δεικνύων τὸ σημειωματάριον του:

— Ἴσως καὶ σ' ἐμένα ἐδῶ. ... Ἐχεις δίκαιον. Ἄς μεινώμεν καλλίτερα ἔτσι εἰς ἀπόστασιν. ἀντίκρου, ἀντίκρου. Καὶ νὰ διαβάζωμε μόνον ἐκεῖνα ποῦ θέλομε.

— Κι' ὅσα μέρη δὲ θέλομε, τὰ κόβουμε; ...

— Ἐνοεῖται, ἐνοεῖται. Ἄρχισε σὺ.

— Ὅχι, ἐσὺ ν' ἀρχίσῃς πρώτος, γιὰ νὰ λάβω θάβρος.

— Ἄς εἶνε, μὰ ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσω;

— Αἶ καλὰ! ἀπ' ἐκεῖ ποῦ ἀρχίζω ἐγώ.

— Ὅχι, πρέπει ν' ἀρχίσω ὀλίγο πρὶ ἔμπροστὰ ἀπὸ σένα, ἀπ' ἐκεῖ ποῦ ἀρχίζει ἡ ὑπόθεσις τοῦ Δράκον.

— Ἐχεις δίκαιον, ἔτσι εἶνε. ... Κύτταξε λοιπὸν πότε ἦταν ὁ Δράκος;

— Στάσου, στάσου. ... Θὰ ἦνε περὶ τὰ μέτα τοῦ Μαῖου, τότε. ... Νὰ, τὸ ἦν. ... «Πέμπτη» 15 Μαῖου, νὰ υπάγω νὰ ἰδῶ εἰς τοῦ Σέρη τὸν Δράκον, ὠραῖον ἵππον μαυριδερόν, ἑπτὰ ἐτῶν. »Εἰς τὸ βιβλίον λέγει: «Ἐξαιρετικὸς ἵππος δι' ἰππασίαν, μεγάλη πρᾶξις, ἔχει ἄλμα περιφημον, ἐρησιμένεσε καὶ εἰς κυρίας. Θὰ πωληθῇ νεὶς τὰς 21. Μοὶ συνιστᾶται πολὺ ὑπὸ τοῦ δ' Ἐνστιλλῦ». Καὶ μετὰ δύο σελίδας: «Σάββατον,

»17 Μαῖου. Εἶδα τὸν Δράκον. Φαίνεται κάλλις» στος ἵππος. Θὰ δώσω μέχρι 2,500 φράγκων». Καὶ ἐπὶ τέλους μετὰ τέσσαρας σελίδας: «Τετάρτη, 21 Μαῖου. ...»

— Τὴν ἡμέρα ποῦ συναντήθημεν 'ς τὸ σιδηρόδρομον. Θυμῶμαι πολὺ καλὰ τὴν ἡμερομηνία.

— Νὰ, καλὰ λές. ... «Τετάρτη, 21 Μαῖου.

»Ἐπῆγα εἰς τὸ ὑπουργεῖον. — Εἰς τῆς ἀδελφῆς μου. — Ἠγόρασα Δράκον 1900 φράγκα. — Εἰς ἐπιστροφὴν, ἐντὸς βαγονίου, ἐξαίσια κόρη καθημένη ἀπέναντί μου».

— Τὸ λέγει αὐτό; Ἐλα τώρα, μὴν προσθέτης τίποτε ἀπὸ κολακεία;

— Δὲν προσθέτω τίποτε.

— Νὰ ἰδῶ.

— Νὰ, διάβασε.

— Πολὺ καλὰ. ... Ἐξαίσια. ... λέγει: Ἐξαίσια. ... μάλιστα.

— Ἐλα ἐσὺ τώρα. ... Κάτι θὰ ἔχῃς εἰς τὰς 21 Μαῖου, δὲν εἶνε δυνατὸν.

— Ἄμ δέ; Μὴ θαρρῆς θάγραφα κ' ἐγώ: Εἰς τὴν ἐπιστροφὴν, ἐντὸς βαγονίου, ἐξαίσιος νέος καθημέρος ἀπέναντί μου;

— Ὅχι, δὲ λέγω ἐξαίσιος νέος. ... μὰ γιὰ κύτταξε τέλος πάντων.

— Ἄς εἶνε γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ. ... Νὰ ἰδοῦμε! «Τετάρτη, 21 Μαῖου. ... Ἐπῆγα εἰς τὸ Λουθερον. ... εἰς τὴν θείαν μου. ... εἰς τὴν Ἐκθεσιν. ...» Σὲ λέγω, δὲν ἔχει τίποτε. ... Ἄ, ἄ! κατὶ βλέπω. ...

— Βέβαια, βέβαια, δὲν εἶνε δυνατὸν. ... Μὲ εἶχες προσέξει ἄλλο, τὸ ξέρω. ...

— Νὰ τί ἔχει. ... «Εἰς τὴν ἐπιστροφὴν, ἐντὸς τοῦ σιδηροδρόμου, κήθηται ἀπέναντί μου ἓνας νέος. Μ' ἔβλεπεν, ὄλω μ' ἔβλεπεν, εἰς ὅλον τὸν ὁδρόμον. ... Ἄμα ἐσήκονα τὰ μάτια μου, ἐκεῖνος τὰ ἐχαμήλωνε: ἀλλ' ἄμα τὰ ἐχαμήλωνα ἐγώ, ἐπάνω μου τὰ δικά του. Ὄστε ἀπὸ τὸν σταθμὸν Σατοῦ, ἕως οὐ φθάσωμεν, δὲν ἐτόλμησα πλέον καθόλου νὰ ὑψώσω τὸ βλέμμα μου, πτόσον πολὺ διετέλουν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ματιᾶς του. ... Εἶχα μαζὺ μου ἓν ἀγγλικὸν μυθιστόρημα: τὸ ἐπῆρα καὶ ἤρχισα ν' ἀναγινώσκω.

»ἀλλὰ τὸ ἐσπέρας ἠναγκάσθη νὰ ἐπαναλάβω ἐξ ἀρχῆς ὅλα τὰ φύλλα ὅσα ἐνόμιζα ὅτι εἶχα ἀναγνώσει εἰς τὸν σιδηρόδρομον».

— Δὲν εἶν' αὐτὰ ὅλα. ... Κάτι καταλαβαίνα πῶς ἔχει κι' ἄλλα.

— Δὲν ἔχουν σημασία.

— Ἀδιάφορον, διάβασέ τα' ἐγώ σὲ τὰ διάβασα ὅλα.

— Ἄ μὰ ἐσὺ. ... ἐσὺ διακρέσει. ... Ἐσύρεις τί θὰ συμβῇ; Ἐσὺ θὰ ἔχῃς ὄλω μικρὰς σημειώσεις ξηρὰ ξηρὰ, ἐνῶ ἐγώ. ... 'ς ἐμένα ὑπάρχουν τόσαις λεπτομέρειαις, τόσαις περιγραφαῖς. Νὰ σοῦ πῶ καὶ τὸν λόγον: Ὅταν ἡ κυρία Γκιζάρ ἡ διδασκάλισσά μου μ' ἄφησε, μὲ εἶπε: «Κόρη μου, δὲν

λέγω ὅτι γράφεις ἄσχημα, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃς νὰ ἐργάζεσαι· διὰ νὰ ἀποκτήσῃς κάποιους ὄφους, πρέπει νὰ κάμῃς γυμνάσματα, ὅπως εἰς τὸ πλάνο. Νὰ τὸ κάμῃς συνήθειά σου νὰ γράφῃς κάθε βράδῳ τρεῖς, τέσσαρας σελίδας ὅ,τι δῆποτε... πῶς ἔπερασες τὴν ἡμέρα σου παραδείγματος χάριν, τί ἐπισκέψῃς ἔκαμες κτλ.». Κ' ἐγὼ λοιπὸν ἄρχισα καὶ ἔκαμνα ὅ, τι μὲ εἶχε παραγγείλει ἡ κυρία Γκιζάρ.

— Πολὺ καλὰ, πολὺ καλὰ.

— Ὅχι, ἐννοῶ νὰ ἐξηγηθῶμε καλὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, γιατί νὰ εἶδῃς τί θὰ συμβῇ... Τώρα σὲ ὀλίγο, ἐσὺ θὰ νομίζῃς ἔξαρνα ὅτι εἶνε αὐτὰ τοῦ ἔγγραφου καὶ τι ἐπαικτοῦ ὡς αἰσθημα, ὡς πάθος σφοδρότατον, καὶ πραγματικῶς δὲν θὰ ἦνε παρὰ γυμνάσματα συνθέσεως, δοκιμαὶ τὰς ὁποίας ἔκαμνα διὰ νὰ ἀποκτήσω ὄφους διηγήσεως εἰς τὴν γλωσσάν μου. Σοῦ τὸ λέγω, γιατί δὲν θέλω νὰ γελοιοσθῶ.

— Ἐννοία σου δὲ γελοιοῦμαι... ἔλα τώρα πέ μου τί ἔχεις ὑστερα ἀπὸ τὸ· Μ' ἔβλεπεν, ὡς μ' ἔβλεπεν, εἰς ἄλλον τὸν ὄρονον;

— Μὰ δὲν εἶνε τίποτε τοῦ σ' ἐνδιχαφῆρι... Νὰ, ἄκουσε: «Καλὸ, μὴν εἶν' ἀλήθειαι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔλεγεν ἡ μάμμη μου προχθές; — Περίεργον πρᾶγμα... αὐτὴ ἡ Ἰωάννα μας διὰ μιᾶς ρῆγμῃ τόσῳ εὐμορφῇ!» Κ' ἔπειτα ἔχει μία ὀμιλία φλόκληρη μεταξὺ τῆς μαμᾶς μου καὶ τῆς μάμμης μου· ἡ μαμμά μου ἔκαμε τὴν παρατήρησιν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μὲ λέγῃ ἡ μάμμη μου τέτοια πράγματα, νὰ μὲ βάζῃ ἰδέειν ἔς τὸ κεφάλι μου, κ' ἕνα σωρὸ τέτοια... Δὲν ἔχουν κανένα ἐνδιαφέρον, σὲ εἶπα... Λέγε τώρα ἐσὺ ν' ἀκούσωμε.

— Δὲν ἔχω τίποτε εἰς τὰς 22.

— Οὐτ' ἐγὼ.

— «23 Μαῦτον. Ἐρσερον Δράκον. Τὴν ἔδοκίμασα εἰς πλατεῖαν καὶ εἰς δάσος. Θαρῶν εἶνε περίεργον ἵππος».

— Καὶ γὰρ μένα;...

— Τίποτε.

— Ἄ! μὲ προσβάλλεις, πῶς γίνεται; Ἐγὼ ἔχω γὰρ σένα τόσα πράγματα εἰς τὰς 23. «Ὁ νῆρς ὁ ὁποῖος μ' ἔβλεπε προχθές, εἰς τὸν σιδηρόδρομον, εἶνε στρατιωτικὸς. Πρὸ μικροῦ διήλθεν ἔφιππος μὲ τὴν στολὴν του. Εἶχε τρεῖς γαλόνια ἄργυρά. Λέγω διήλθεν, ἀλλὰ καὶ παραπάνω ἔκαμε παρὰ νὰ διέλθῃ μόνον... Ἀνόητα εἶνε αὐτὰ τοῦ θὰ γράψω τώρα, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἀφοῦ τὰ γράφω μόνον διὰ τὸν ἑαυτόν μου!... Μήπως πραγματικῶς μὲ εἶχε παρατηρήσει μὲ ἰδιαιτέρον ἐνδιαφέρον χθὲς εἰς τὸν σιδηρόδρομον;» Μήπως ἠρώτησε περὶ ἐμοῦ νὰ μάθῃ; Μήπως γνωρίζει ὅτι κατοικῶ ἐδῶ; Μήπως τὸ ἔκαμε διὰ νὰ ἐπιδειχθῇ εἰς τὰ ὄμματα μου; Ἐμεινε περίπου ἕν τέταρτον τῆς ὥρας ἐκεῖ εἰς τὴν πλατεῖαν πρὸ τῶν κίγκλιδων, ὀδηγῶν τὸν ἵππον του, τότε πλα-

»γίως, πᾶτε περιστροφικῶς, ἀναγκάζων αὐτὸν ν' ἀλλάξῃ βῆμα, νὰ στρέφῃ διὰ μιᾶς κτλ. κτλ. Νὰ ἐλπίζῃ τώρα νὰ μὲ σαγηνεύσῃ μὲ τοιαῦτα μέσα, κοινοῦ ἀνθρώπου ἰδέξ!»

— Πόσον μ' ἀδικεῖς! Κύτταξ' ἐδῶ, κύτταξε εἰς τὸ σημεῖωματάριόν μου: Ἐδοκίμασα τὸν Δράκον, τίποτε ἄλλο. Ἐδοκίμαζα τὸ ἄλογόν μου καὶ ἀνεκαλύπτα, ὅτι ἦτο πολὺ καλὰ μορφωμένον... Ἐν τούτοις ἐξακολούθει.

— Ἐξακολουθῶ. «Τὸ ἐσπέρας, μετὰ τὸ γεῦμα, εἶπα εἰς τὸν Γεώργιον, ὁ ὁποῖος καίτοι δώδεκα ἐτῶν ἤδη, ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ δαπανᾷ ὅλον τὸν καιρὸν του παίζων μὲ στρατιώτας μουλυθδίνους καὶ κατὰ συνέπειαν γνωρίζει κατὰ βάθος ὅλα τὰ στρατιωτικά: Γεώργι, τί βαθμὸς ἀξιωματικῶν εἶνε ἐκεῖνος τοῦ ἔχει τρεῖς γαλόνια; — Εἶναι λοχαγός. — Καὶ εἶνε ὠραῖο πρᾶγμα νὰ ἦνε κανεὶς λοχαγός; — Δηλαδή, ὠραῖο, ὅταν ἦνε κανεὶς καὶ εἰκοσιπέντε χρόνων, ἄσχημο εἰς τὰ πενήντα...»

»Εἰκοσιπέντε χρόνων... ἴσως εἶνε καὶ περὶ ἴσως ἄλλο, ἀλλ' ὄχι πολὺ. Ἡ μάμμη μου ἡ ὁποία εἶχε πολὺ καλὸ αὐτὴ, ἤκουσε τὴν συνομιλίαν μου μὲ τὸν Γεώργιον καὶ λέγει:—Δὲν τὰ ἔξέυρετε δά! Ἡ Ἰωάννα ζητεῖ ἀπὸ τὸ Γεωργάκη πληροφορίας περὶ τῶν στρατιωτικῶν...»

»Ἐγὼ κατακόκκινη ὡς παπαρούνα. Καὶ ἀρχίζει μία συζήτησις. Ἡ μάμμη μου νὰ ἐκφράζεται ὅτι ἔχει ἰδιαιτέραν κλίσιν πρὸς τοὺς στρατιωτικούς, καὶ ἡ μαμμά μου νὰ φωνάζῃ ὅτι ἀδύνατον νὰ συγκατατεθῇ ποτε νὰ μὲ δώσῃ εἰς ἀνθρώπον τοῦ θὰ μὲ σέρῃ ἀπ' ἐδῶ κ' ἀπ' ἐκεῖ ὅπου τὸν μεταθέσῃ. Ἀπορῶ κ' ἐγὼ τί κἀθῆμαι καὶ τὰς γράφω ὅλας αὐτὰς τὰς ἀνοησίας. Ἐκτελῶ βέβαια τὴν παραγγελίαν τῆς κυρίας Γκιζάρ. Ἐδῶ, εἶνε γραμμένον... Ἡ σειρὰ σου τώρα, ἐγὼ ἐτελείωσα.

— «Τετάρτη 25 Μαῦτον. Ἐπαγεῖδα τὴν ἀγνωστόν μου κατοικεῖ εἰς μίαν τῶν ἐπὶ τῆς πλατείας οἰκιῶν διησχόμεν ἐφ' ἀμάξης ἦτο εἰς τὸ παράθυρον μὲ παρετήρησε καὶ μοι ἐφάνη, ὅτι ἐπειδὴ μὲ εἶχε παρατηρήσει διὰ τοῦτο ἀπεσύρθη ἀπὸ τὸ παράθυρον διὰ μιᾶς, πολὺ διὰ μιᾶς... Ὑψίστοι θεοί! Τί χαριτωμένη ποῦ εἶνε!»

— Μπᾶ μπᾶ! Δὲν εἶνε πλέον τόσον ξηρὸν τὸ ὄφους σου ὅπως πρὸ ὀλίγου... Παρατηρῶ πρόδον... Βάζεις καὶ ῥήματα τώρα... Ἀρχίζεις νὰ γράφῃς τέλος πάντων.

— ἴσως διότι ἀρχίζω νὰ ἐρωτεύωμαι... Ἡ σειρὰ σου τώρα.

— «25 Μαῦτον. Ἥμην εἰς τὸ παράθυρον ὅτε βλέπω ἐρχομένην δίτροχον ἀγγλικὴν ἄμαξαν, ὠραιοτάτην, ἀπαστράπτουσαν εἰς τὸν ἥλιον, συρρομένην ὑπὸ ἵππου μικροῦ—τὴ ὠραίου!—μαύρου, μαύρου, ὡς μελάνη ἐπάνω εἰς τὸ κάθισμα ἕνα μικρὸν ἵπποκόμον ἐνδεδυμένον ἀμίμητα... καὶ εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ μικροῦ ἵπποκόμου ἐκεῖ-

νον τὸν λοχαγόν. Ἐπρεπε νὰ μείνω ἀπάραχος εἰς τὸ παράθυρον, τὸ ἐννοῶ. Ἀλλὰ δὲν ἤδυνήθη. Εἶπα μέσα μου : τώρα ἐγὼ θὰ τὸν ἰδῶ βέβαια καὶ θὰ τὸ παρατηρήσῃ αὐτὸς ὅτι τὸν βλέπω . . . Μὲ κατέλαβε ἕνας φόβος κ' ἔφυγα τρεχάτη εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσας . Μὲ λέγει ἡ μάμμη μου :—Καλὲ τί ἔπαθες Ἰωάννα ; — Τίποτε, γιὰγιά μου, τίποτε. Ὁ Γεώργιος ὅμως, ὁ ὁποῖος ἦτο μαζὺ μου εἰς τὸ παράθυρον, φωνάζει διὰ μιᾶς :—Καλὲ δὲν ἔξερεις, Ἰωάννα, ὁ λοχαγὸς αὐτὸς ποῦ πέρασε τώρα εἶνε ὁ χριστινὸς μασκαρατζίκος ποῦ γυρίζει μὲ τὸ ἄλογο .

— Ὁ μασκαρατζίκος, νὰ λέμε, ἤμουν ἐγὼ !

— Τῆς 26 Μαΐου δὲν ἔχω τίποτε . . . τίποτε, τίποτε. Νὰ, διάβασε νὰ ἰδῆς. Οὔτε λέξι γιὰ σένα. « Ἐδοκίμασα τὸ τριανταφυλλί μου φόρεμα. » Καλὰ μὲ πηγαίνει, ἀλλὰ λείπουν μερικαὶς πλέπταις. Εἶπα νὰ τὰς προσθέσουν, κ.τ.λ. κ.τ.λ. » Φαντάσου, δὲν ἐσυλλογιζόμην ἄλλο ἀπὸ τὸ τριανταφυλλί μου φουστάνι . . . Βλέπεις, ὅτι εἶχα τὸ νοῦ μου ἀκόμη . . .

— Ἐν τούτοις, κύτταξε, γιὰ μένα ἡ 26 Μαΐου εἶνε μεγάλη ἡμέρα, εἶνε ἡ ἡμέρα τοῦ Πικῶ. Δύο γραμμαὶς εἶνε μόνον ἐδῶ, ἀλλὰ γεμάταις εὐγλωττία. « Ἐδῶκα εἴκοσι φράγκα εἰς τὸν Πικῶ. Εἶνε βαθὺς διπλωμάτης .

— Ἐδῶ δὰ εἶνε ποῦ χρειάζονται τὰ σχόλια.

— Ἄκουσε νὰ ἰδῆς. Τὸ μεσημέρι, τὸ θυμουμαι τόσο καλὰ, ἐνῶ ἐπρογευματίζω εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, λέγω εἰς τὸν Δουβριταί, ποῦ πηγαίνει κάθε ὥρα μὲ τὸ ἄλογο ἔς τὸ δάσος. — « Νὰ σοῦ πῶ, μήπως γνωρίζεις, μίαν νέα ποῦ πηγαίνει πάντα καθάλα μαζὺ μ' ἕνα παιδαρέλι ὡς δώδεκα χρόνων καὶ μ' ἕνα γέρω ὑπηρετήν ; — Τώρα, τώρα νὰ σοῦ πῶ . . . πάει μὲ μίαν μαύρην φοράδα ; αὐτὴν λές ; — Καὶ ὁ ὑπηρετής μ' ἕνα ἄλογο στακτί ; ἐρωτᾷ ἕνας ἄλλος ποῦ τρώγαμε μαζὺ. — Καὶ τὸ παιδί μ' ἕνα ἀλογάκι κρεμιζί ; λέγει ἕνας ἄλλος πάλι. » Καὶ ἀρχίζει μίαν συζήτησιν περὶ τῶν ἀλόγων . . . Τὸ ἀλογάκι τὸ κρεμιζί εἶνε περίφημο, ἡ φοράδα φαίνεται σὰν ἴλιγο κομμένη.

— Καὶ εἶχαν δίκαιον . . . εὐτυχῶς.

— Εὐτυχῶς λέγει ! . . . Ἐννοεῖται εὐτυχῶς ! Τοὺς φώναξα ἐγὼ « Μὰ βρὲ ἀδελφὲ, δὲν σὰς λέγω οὔτε γιὰ τὸ στακτί τὸ ἄλογο, οὔτε γιὰ τὴν φοράδα ἂν ἦνε μαύρη, ἐγὼ σὰς ὀμιλῶ γιὰ τὴν νέα ». Τοῦ κάκου αὐτοί ! μόνον τὰ ἄλογα, λέγει, προσέχουν αὐτοί. Μὲ ἱκανοποίησαν ! καὶ φύγω, πηγαίνω ἔς σπίτι μου. Κατὰ τὰς τρεῖς βλέπω τὸν Πικῶ, τὸν στρατιώτην μου, κάτω ἔς τὴν αὐλή. Τὸν φωνάζω ἀπὸ τὸ παράθυρον. Ὁ Πικῶ εἶνε ἀληθὲς παρισιάνος ; σοῦ εἶνε μίαν μουσίτσα . . . Τοῦ λέγω λοιπόν « Κάνε ὅπως ξέρεις ἐσὺ Πικῶ, νὰ μάθης μὲ τρόπο ποιοὶ καθοῦνται ἔς τὸ τάδε σπίτι ἔς τὴν πλατεῖα καὶ τί ἄνθρωποι εἶνε . . . Ἡ εἴσοδος εἶνε, ξέρεις, ἀπὸ τὸν πλαγινοῦ δρόμον . . . — Μένετε ἡσυχος, λοχαγέ. — Ἐννοεῖς ὅμως, μὲ τρόπον. —

Ἐννοια σας, ξέρω. — Ἄρα μάθης τίποτε, μοῦ τὸ λὲς αὐριο ἔς τὴν ἀναφορά .

— Δὲν εἶχες βλέπω πολὺ ἀνυπομονησίαν δὲν ἔμπορούσες νὰ τοῦ εἰπῆς νὰ ἔλθῃ ἀμέσως ;

— Στάσου νὰ ἰδῆς αὐτὸ καὶ ἔγινε. Σὲ μίαν ὥρα νὰ σοῦ τον ἔμπροστά μου ἐν δόξῃ . . . Τότε εἶνε ποῦ ἐξεφώνησεν ἕνα λόγο, μὰ τόσῳ ἀστείον, ὅπου γιὰ γοῦστο ἔτσι τὸν ἀνέγραψα ὅλον, ὅσῳ τὸ δυνατόν πιστότερον, εἰς τὸ σημειωματάριόν μου.

— « Γιὰ γοῦστο ἔτσι ! . . . » Τί τὰ κρύβεις τώρα ; δὲν ἔντροπέσαι ! Πῆς, καυμένε, τὴν ἀλήθειαν . . . Ὁμολόγησε ὅτι δὲν σοῦ ἦτο καθόλου δυσάρεστον νὰ γράφης ὅ,τι δῆποτε, ἀρκεῖ νὰ ἐπρόκειτο περὶ ἐμοῦ, καὶ νὰ σοῦ ὁμολογήσω τότε κ' ἐγὼ, ὅτι δὲν μὲ ἦτο δυσάρεστον νὰ γράφω ὅ,τι δῆποτε, ἀρκεῖ νὰ ἐπρόκειτο . . .

— Αἶ καλὰ, τὸ ὁμολογῶ.

— Κ' ἐγὼ λοιπόν . . . Διάβαζε τώρα.

— Διαβάζω. « Ἐρχεται ὁ Πικῶ καὶ μὲ λέγει : » — Λοχαγέ μου, τάμαθα ὅλα. Σὰς παρακαλῶ μόνο, ἅμα ἀρχίσω νὰ σὰς τὰ λέγω, νὰ μὴ μὲ διακόψετε καθόλου μὲ ἄλλας ἐρωτήσεις, γιὰτὶ τάχω ὅλα ἔτσι μὲς ἔς τὸ κεφάλι, θαρρῆς βράζου . . . » Στὸ δρόμον, ὡς ποῦ νᾶλθω, ὅλω καὶ τάλεγ' ἀπ' ἐξῶ, σὰ μάθημα, μὴν τὰ ξεχάσω. Τὸ σπίτι τὸ νοίκιασαν τώρα τρεῖς μῆνες, κ' ἤλθον ἀπὸ τὸ Παρίσι. Ὁ κύριος εἶν' ἕνας κ. Λαβλινιέρ, μηχανικός, βιομηχανος . . . τέλος πάντων κἀμὲ ἀτμομηχαναίς, τηλεγραφος. Εἶνε μὲ τὴν πενθερά του, τὴν γυναῖκα του καὶ δύο παιδιὰ μίαν κόρη (δεκαενέα ἐτῶν) κ' ἕν' ἀγοράκι (δώδεκα ἐτῶν) . . . Σταθίτης, ξέρω καὶ τ' ὄνομα τῶν παιδιῶν . . . Ἰωάννα καὶ Γεώργιος . . . Εἶνε πολὺ πλούσιοι, μὰ πολὺ πλούσιοι . . . Πέντε ἄλογα ἔστὸ σταῦλο, τρεῖς ἀμάξια, τέσσαρας ὑπηρετάς ἀρσενικοὺς, μίαν μαγειρίτσα, τρεῖς καμαριέραις : Γιουλία, Ἀδέλα . . . Μὰ θαρρῶ δὲν σὰς ἐνδιαφέρει, λοχαγέ μου, τὸ ὄνομα τῶν ὑπηρετιῶν . . . Εἰς τὸ Παρίσι κάθονται εἰς τὴν λεωφόρον Ὄσμαν, ἀριθμὸς 28. Θὰ πῆτε πὼς τᾶμαθα ὅλ' αὐτὰ ; Μὲ μίαν ὀμιλίαν μου μὲ τὸν θυρωρὸ . . . Μὴ με διακόπτετε, μὴ με διακόπτετε, λοχαγέ μου, σὰς παρακαλῶ . . . Θὰ τὰ χάσω . . . Κατάλαβα ἐγὼ τώρα γιὰτὶ ἀνησυχεῖτε. Ὑποθέτετε πὼς θάκαμα καμμὴ ἀνοησίαν, πὼς θὰ εἶπα ἕως ὅτι πῆγα ἐκ μέρους σας . . . Ἄ μπᾶ, μπᾶ ! Τώρα θὰ πῆτε : Πὼς διὰδῶλο λοιπόν αὐτὸς ὁ ζευζέκης ὁ Πικῶ κατᾶρθωσεν νὰ πιάσῃ ὀμιλίαν ! . . . Δὲν ἦταν δύσκολο καθόλου, λοχαγέ μου, δὲ χρειάζονταν καὶ πολὺ . . . Αὐτὸς στέκονταν ἐκεῖ ἔμπροστά ἔστη θύρα . . . Σιγὰ, σιγὰ κ' ἐγὼ βρισκομαι ἔμπροστά του, σὰν νὰ γυρίζω καὶ νὰ χαίζω, καὶ ἅμα τὸν ἐπλησίασα, καταντικρῶ του καλὰ καλὰ, κάνω μιὰ :—Οὐφ ! τί ζέστη ! Ἄπαντὰ ἐκαῖνος :—Ζέστη καὶ ζέστη ! . . . Ἐξακολουθῶ ἐγὼ :—Κᾶτι ἡλιγότερη ἀπὸ χθὲς ὅμως. Ἄπαντὰίς πάλι αὐτὸς :

»—Βέβαια σήμερα φυσάει λίγο αεράκι... Αυτό
 »ήταν όλο! Ήγιν' ή άρχή! Πιάσαμε τήν κου-
 »βέντα! Τή στιγμή που κύτταζα νά του τά φέσω
 »βόλτα γιά νά τόν ρωτήσω τά σπουδαία, βλέπω
 »και καταβαίνει 'στην αύλή, 'στό βάθος, μιá κο-
 »πέλλα—ψυχή μου κοπελοϋλα—μέ τδ συμπά-
 »θειο, λοχαγέ μου—κ' έκρατουσε 'στό χέρι της
 »ένα κομμάτι ψωμί. Τηϋ λέω· — Εϊν' ή κυρά
 »σου αυτή; . . Μ' άπαντάει:—'Οχι, εϊνε ή κόρη
 »του νοϊκάρη που βάλαμε, ενός άπ' τδ Παρίσι . . .
 »Κι' άρχίζει μονάχος του πιά και με τά άραδιά-
 »ζει 'στη γραμμή όλα όπως σάς τά εϊπα. Δέ
 »σάς τδ εϊπα εγώ; δέ χρειάζονταν πολύ. Αυτός
 »τ'άλεγε μονάχος του.Κι' άκόμα έλεγε, όταν βλέ-
 »τω εγώ τή νέα και ξαναπερνάει άπ' τήν αύλή
 »χωρίς νά βαστά πιά τδ ψωμί. Με λέει πάλι ό
 »θυρωρός: — Νά την, νά την πάλι ή κόρη του
 »έτσι που τήν βλέπεις κάθε 'μέρα πηγαίνει και
 »δίνει ψωμί 'στό άλογό της . . .

»Εν τούτοις ή νέα άνέβαινε τής σκάλας, αλλά
 »σιγά σιγά, και μ' έτήραε. Έτσι σαν νά τής φαί-
 »νονταν παράξενο νά με βλέπη εκεί, και σαν νά
 »έλεγε μέσα της: Μά τί κάνει εκεί αυτός ό στρα-
 »τιώτης; . . Τέλος πάντων μπήκε 'σπίτι . . . Ό
 »θυρωρός όλω και νά μου λέγη κάτι επαινους, μιά
 »κάτι επαινους γιά τή νέα! πώς εϊν' έτσι, πώς
 »εϊν' έτσι, συμπληθητική, αγαθή, και όχι μόνο
 »γιά τά άλογα, αλλά και γιά όλους έτσι. Μιά
 »καρδιά, μάλαμμα! Γιά νά ιδήτε τώρα, άμα
 »ήλθαν εδω, εϊνε τρεις εβδομάδες τώρα, ή κόρη
 »του θυρωρού ετυχε νά ηνε άρρώστη . . . Τδ λοι-
 »πόν, άν θέλετε πιστέψτε το, δέ χάνει καιρό ή
 »νέα . . . Με συγχωρείτε όμως, λοχαγέ μου, δέν
 »σάς ενδιαφέρουν βέβαια αυταίς ή λεπτομέρειαις
 »τώρα . . . Τί; σάς ενδιαφέρουν; Καλά λοιπόν,
 »εξάκολουθώ . . . Έλεγα λοιπόν, τήν κόρη του θυ-
 »ρωρού που ήταν άρρώστη 'πήγαινε κάθε 'μέρα
 »και τήν έβλεπε' τής έστελνε ζωμόν, ό,τι καλό
 »φαγί γιά τήν άρρώστια της' τής έφερνε μόνη της
 »παιγνίδια, κουφέτα' ώραις πολλαίς καμμιά φορά
 »έμυε 'στό καμαράκι της και τής διηγούνταν πα-
 »ραμύθια . . . σε ποιάν τώρα; 'στην κόρη του θυ-
 »ρωρού, 'ς ένα παιδί! . . . Αυτά κι' άλλα μου τά
 »διηγούνταν ό θυρωρός, όταν έρχεται μιá καμα-
 »ριέρα . . . μιá νοστιμούλα, λοχαγέ μου, με συμ-
 »πάθειο, και λέγει 'στό θυρωρό:—Δέν έχει κα-
 »νένα γράμμα γιά τήν κυρία Ιωάννα;—Γιά τήν
 »κυρία Ιωάννα, τδ ξέρεις, άμα έχη γράμμα, τδ
 »φέρνω άμέσως μόνος μου . . . » Έγώ έλεγα μέσα
 »μου:—Καλά ήλθαν έτσι τά πράγματα' τώρα
 »κάτι 'μπορεί νά βγῆ και από τήν καμαριέρα...
 »Αρχίζω λοιπόν τήν ίδια μέθοδο:—Ούφ! ζέ-
 »στη!—Ζέστη και ζέστη!—Κάτι λιγώτερη
 »από χθές . . . Έπέτυχα και πάλι, όπως με τόν
 »θυρωρό. Η καμαριέρα μ' έρωτά άν γνωρίζω έναν
 »κάποιον Καμιά, λοχία' 'στό 10 τών ουσάρων . .
 »Αρχίζομε μιá κουβέντα . . . μιá εκεί μονομιás :

»—Ού! πηγαίνω, με λέγει, πηγαίνω . . . Έχασα
 »που περιμένει ή κυρία!—Και τί; θυμόνει σαν
 »άργήσης, μαλόνει;—Τί λέει! ή κυρία μου νά
 »θυμώση, νά μαλώση! ό Θεός φυλάξοι! Μά εϊνε
 »κι' άλλη 'στον κόσμο σαν τήν κυρία Ιωάννα; . .
 »Απάνω 'ς αυτό φεύγει, φεύγω κ' εγώ ύστερ'
 »από 'λίγο. Ό θυρωρός πιά δέν εϊχε νά μου 'πή
 »τίποτε άλλο' έλαθα μόνον, ό,τι ή καμαριέρα αυτή
 »εϊνε εκείνη που τήν λέν Ιουλίαν».

— Τελείωσας;

— Αυτό ήτον, έτελείωσα.

— Λοιπόν έβαλες νά με κατασκοπεύουν;

— Έννοείται. Νά ιδούμε όμως και τδ 'δικό
 σου τί λέγει 'ς τās 26;

— Άμέσως. «Δευτέρα 26 Μαΐου. Μετά με-
 »τημβρίαν επήγαινα νά δώσω ψωμάκι εις τήν
 »Νέλλη μου, και καθώς κατέβαινα τās βαθμίδας,
 »βλέπω ένα στρατιωτικόν συνομιλοϋντα με τόν
 »θυρωρόν. Έμεινα περίπου πέντε λεπτά εις τόν
 »σταϋλον' εξέρχομαι, παρατηρώ πάλιν, άκόμη
 »εκεί ήτον ό στρατιωτικός . . . Αναβαίνω πάλιν
 »εις τδ δωμάτιόν μου' εύρίσκω τήν Ιουλίαν. Ω
 »τί τρομερόν πράγμα όταν σάς έλθη ή περιε-
 »ργεια! Λέγω λοιπόν εις τήν Ιουλίαν:—Πήγαινε
 »νά ιδής, περιμένω ένα γράμμα από τδ Παρίσι,
 »πήγαινε κάτω 'στό θυρωρό νά ιδής μήπως έ-
 »φθασε . . . Φεύγει ή Ιουλία . . . περιμένω . . .
 »περιμένω . . . δέν επιστρέφει άκόμα. Μεταβαίνω
 »εις τδ πλαγιόν δωματίον, που δίδει εις τήν αυ-
 »τήν, και βλέπω κάτω τήν Ιουλίαν . . . Συνομι-
 »λεί και αυτή με τόν στρατιωτικόν! Έπί τέλους
 »επιστρέφει.—Δέν εϊχατε γράμμα κυρία.—'Αρ-
 »γησες πολύ, τί έκαμνες;—Δέν άργησα, κυρία.
 »—Σέ λέγω, σε είδα' ώμιλοϋσες με έναν Ουσάρο.
 »—'Εγώ! . . . σάς βεβαιώνω, κυρία.—'Αφού σε λέ-
 »γω που σε είδα με τά 'μάτια μου.—Δέν ώμι-
 »λοϋσα με ουσάρο, κυρία' ήταν ίππέας' δέν εϊν'
 »ή ιδιαι ή στολή τους, διαφέρει πολύ. Οί ουσάροι
 »έχουν κορδόνια άσρα . . . κι' αυτών τών άλλων τών
 »άκροβολιστών εϊνε μαϋρα'οί ουσάροι έχουν μώρικο
 »τδ περιλαίμιο, οί άλλοι κόκκινο.—Και που τά
 »ξεύρεις εσύ αυτά, Ιουλία;—'Εχω έναν εξά-
 »δελφο ουσάρο, κυρία. Αυτοί εδω δέν εϊνε ουσά-
 »ροι, εϊνε ίππικό άκροβολιστικό: δύο συντάγμα-
 »τα, τδ 21 και τδ 22, εϊνε στρατοπεδεμένα μα-
 »ζύ . . . Αυτός ό στρατιώτης κάτω εϊνε άκροβο-
 »λιστής εις τδ 21 . . .

»Είς τδ είκοσι ένα! Τδ σύνταγμα του! Η συ-
 »νομιλία μου αυτή μετá τής Ιουλίαις επέπρωτο
 »νά έχη λυπηράς συνεπίας . . . Ήτο εξ περίπου ή
 »ώρα, όταν εξήλθον με τήν μητέρα μου νά κά-
 »μωμεν ένα γύρον πεζῆ εις τήν πλατείαν. Α-
 »παντῶμεν δύο αξιωματικούς του άκροβολιστι-
 »κού ίππικοϋ. Και λέγει ή μαμά:—Εϋμορφα ά-
 »λογα έχουν αυτοί οί ουσάροι! Έγώ δέ άμέσως
 »ή άπερίσκεπτος άπαντῶ:—Δέν εϊναι ουσάροι,
 »εϊνε ίππεις άκροβολισταί' οί ουσάροι έχουν κορ-

«δόννα ασπρα, οί ακροβολιστάι μαύρα · οί ουσά-
 ροι ἔχουν τὸ περιλαίμιον μῶρ. . . Δὲν ἐπρόφθασα
 νὰ τελειώσω . . . Κυττάζω τὴν μαμά . . . Ἦτο
 νῆμερόντης: — Καὶ ποῦ τὰ μαθες ἐσὺ αὐτά; μὲ
 πλέγε . . . Ἐγὼ ἔγινα κατακόκκινη. — Ἐεύρω' γὼ,
 μαμά μου, ἡ Ἰουλία . . . Ἐχει, λέγει, ἕναν ἐξά-
 «δελφο οὐσάρο . . . Καὶ μιὰ μέρα, καθὼς μ' ἐκτέ-
 νηζε . . . — Δὲν εἶχατε ἄλλα πράγματα νὰ μὴ-
 νλῆσετε; παράξενο κ' αὐτό! λέγει πάλιν ἡ μαμά
 μου . . . Καὶ ἔπαυσε ἡ δουιλία . . . Ἀλλὰ δὲν ἐ-
 «τελειώσαν ὅλα ἀκόμη. Τὸ βράδυ ἔρχεται ὁ πα-
 «τέρας ἀπὸ τὸ Παρίσι, καθήμειθα εἰς τὸ τραπέζι,
 «καὶ ἀρχίζει νὰ μᾶς διηγῆται ὅτι ἀπῆντησεν εἰς
 «τὸ βαγόνι ἕναν ἀξιωματικό . . . Ἄχ! ἂν ἦταν
 «αὐτός! . . . Ἐναν συνταγματάρχη . . . Δὲν εἶν' αὐ-
 «τός! . . . Πέρουσι, λέγει ὁ πατέρας, ἐπέρασε ἕνα
 «μῆνα μὲ τὸν συνταγματάρχη αὐτὸν εἰς τὸ Κω-
 «ντερὲ. Ἐπαιζαν μαζὺ βίστ. Καὶ ἀπὸ τότε ἐγνω-
 «ρίζοντο. Ὁ πατέρας τὸν προσεκάλεσε, λέγει, εἰς
 «τὸ γευμά μας τὴν προσεχῆ ἐβδομάδα, τετάρ-
 «την 4 Ἰουνίου. Λέγω εἰς τὸν πατέρα: — Τὸ σύν-
 «ταγμά του μήπως εἶν' ἐδῶ εἰς τὸ Σαιν-Ζερμαίν;
 «— Ναι, ἐδῶ τώρα εἶνε τὸ σύνταγμά του. — Εἶνε
 «τὸ 21 ἢ τὸ 22; ζεῦρετε στρατοπεδεύουν . . .
 «Πέρονει τώρα πάλι φωτιὰ ὁ πατέρας μου. — Μὰ
 «ποῖός 'στὰ εἶπ' ἐσένα αὐτὰ καὶ τὰ ξέρεις; —
 «Καλὲ πατέρα, ἡ Ἰουλία ἔχει ἕναν ἐξάδελφο οὐ-
 «σάρο . . . — Ἐγὼ δὲν ἔμπορῶ νὰ ἐνοήσω, λέγει
 «καὶ πάλι ἡ μητέρα μου· εἶναι κἄμποσαις μέ-
 «ραις ἡ Ἰωάννα ἄλλη δουιλία δὲν ἔχει παρὰ ὄλω
 «γιὰ ἀκροβολιστάς, γιὰ οὐσάρους. — Αἶ τί τάχα!
 «λέγει κ' ἡ μύμη μου! θὰ ἔπεσε τὸ μάτι της
 «σὲ κἀνέναν ὠραῖο ἀξιωματικό . . . Κοκκινόγουλι
 «πλέον ἐγὼ! κἄτι ἀπῆντησα μὲ στενοχωρίαν, μὲ
 «θυμὸν σχεδόν. Ἀρχίζω νὰ θυμῶν, ἀλήθεια, μ'
 «κῦτὸν τὸν κύριο, ποῦ καὶ δὲν τὸν γνωρίζω κἄν,
 «ποτέ μου δὲν θὰ τὸν γνωρίσω. Ναι, μάλιστα,
 «θυμῶν, διότι μ' ἔπρε' ἄνω κάτω ἐκεῖ ποῦ ζοῦσα
 «ἦσυχά! Τί εἶχε καὶ μ' ἐκῦτάζε εἰς τὸ βαγόνι;
 «Τί ἤθελε νὰ ἔλθῃ νὰ κάμνῃ γυμνάσια τοῦ ἀλό-
 «γου του κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά μου; Καὶ προ-
 «χθὲς πάλιν διατὶ ἀνεχαίτισε τὸν δρόμον τοῦ ἵπ-
 «που του ἄμα μὲ εἶδε; Ἄν τὸν ἀπαντήσω εἰς
 «τὸν δρόμον μου ἐγὼ, νὰ ἰδῆ! εἰς τὰ τέσσαρα ἀ-
 «μέσως, νὰ τοῦ φύγω σὺν ἀστραπή . . . Αἶ, τί
 «πλέγω τώρα! εἰς τὰ τέσσαρα! καὶ ἔμπορεῖ ἡ Νέλ-
 «λη μου; ἡ καυμένη ἐγήρασε. Καὶ, καλὰ καὶ τὸ
 «ἐνθυμήθην, δι' αὐτὸ ὁ πατέρας θὰ μὲ χάριση εἰς
 «τὰ γενέθλιά μου ἕνα ἄλλο ἄλογο . . . Πῶς ἤθελα
 «νὰ εἰξεύρω ἂν εἶνε ὁ συνταγματάρχης του αὐτός
 «ποῦ θὰ γευματίσῃ μαζὺ μας τὴν τετάρτην 4
 «Ἰουνίου».

Αὕτη ἦτο ἡ τελευταία φράσις τοῦ δελτίου της
 τῆς 26 Μαΐου. Ἐξερύλλισε ἔπειτα περίπου δέκα
 σελίδας λέγουσα:

— Καὶ ἀπὸ τῆς 27 Μαΐου ἕως εἰς τὰς 3 Ἰου-
 νίου τίποτε γιὰ ἄσένα, δὲν ἔχει τίποτε, τίποτε!

— Νὰ κ' ἐγὼ τὸ ἴδιον, ἀπῆντησεν ὁ σύζυγός
 της, οὔτε γιὰ ἄσένα τίποτε κ' ἐγὼ ὅλαις αὐταῖς
 ταῖς ἡμέραις . . . Θυμᾶσαι; γιὰτὶ εἶχαμε
 τὴν ἀτυχία νὰ μὴν ἰδωθοῦμε καθόλου. Δὲν ἤμην
 ἐδῶ . . .

Εἶχαμε ἀναχωρήσει, εἴκοσι ἀξιωματικοὶ περί-
 που καὶ ἀπὸ τὰ δύο συντάγματα, μὲ τὸν στρα-
 τηγὸν καὶ τοὺς συνταγματάρχας, πρὸς τὸ μέρος
 ἐκεῖ μετὰξὺ Βερνὸν καὶ Ρουάν, νὰ κάμωμεν γυ-
 μνάσια μεγάλη. Ἐπῆρα μαζὺ μου καὶ τὸν Δράκο,
 καὶ πλέον εἰς τὰς σημεῖώσεις μου ὅλην τὴν ἐβδο-
 μάδ' αὐτὴν δὲν θὰ ἰδῆς παρὰ ἐπαίνους ἕνα σωρὸ
 διὰ τὸ νέον μου ἄλογο: Ὁ Δράκος ἀμύμητος . . .
 νευρώθης, διάπυρος καὶ φρόνιμος . . . Χθὲς ὁ
 συνταγματάρχης ἐκαβαλίκευσε τὸν Δράκον καὶ
 τὸν εὔρε περίφημον κ.τ.λ. κ.τ.λ. Εἰς τὰς 3 Ἰου-
 νίου, τὰς 8 τὸ βράδυ, ἐπιστρέφομεν εἰς Σαιν-
 Ζερμαίν, καὶ εἰς τὰς 4 Ἰουνίου . . . Ἐγὼ ἐδῶ δύο
 γραμμαῖς διὰ τὰς 4 Ἰουνίου. Ποῦ νὰ σὲ λησμο-
 νήσω! . . . νὰ! ἔλα νὰ ἰδῆς . . . ἐδῶ: θὰ τὴν ἐ-
 παρίδω ἄρᾳ γε τὴν ξανθοῦλαν τῆς πλατείας;
 — Ἄκουσε καὶ τὸ δικό μου εἰς τὰς 4 Ἰου-
 νίου: «Ἐμαθα τὸ ὄνομά του. Ἀπόψε εἶχομεν εἰς
 «γεῦμα τὸν συνταγματάρχη . . . Ἐρχεται εἰς τὰς
 «ἑπτὰ. Τὸ βλέμμα μου ἀμέσως πηγαίνει εἰς τὸ
 «περιλαίμιόν του . . . Βλέπω τὸν ἀριθμὸν 21 . . .
 «Λοιπὸν εἶνε βέβαια ὁ συνταγματάρχης του. Καθ'
 «ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος συνομιλία συ-
 «νηθισμένη . . . μετὰ τὸ γεῦμα ὅμως, ἐνῶ ἐπρόσ-
 «φερα μὲ μὲ χέρι μου τὸν καφέ . . . — Συνταγ-
 «ματάρχα μου, λέγει ὁ πατέρας, νὰ σὰς παρα-
 «καλέσω καὶ μιὰ χάρι, ἐστὶ θὰ ἔμπορεῖτε; ἤθελα
 «νὰ ἀγοράσω ἕνα ἄλογο γι' αὐτὸ τὸ καλὸ κορί-
 «τσι μας . . . καὶ λέγω τυχὸν μήπως ζεῦρετε κἄ-
 «νένα ποῦ νὰ ἔχῃ ἔτσι ἕνα ἡμερὸ ζῶο, φρόνιμο . . .
 «Διαμαρτύρομαι ἐγὼ: . . . — Ὅχι δὰ πολὺ ἡμερὸ,
 «κύριε συνταγματάρχα· ἐγὼ ζεῦρω νὰ καθαλι-
 «κεύω πολὺ καλὰ . . . (Καὶ εἶνε ἀληθὲς πραγμα-
 «τικῶς, ἵππευὸν καλὰ) . . . — Νὰ ἰδῶ, λέγει ὁ συν-
 «ταγματάρχης, ἀφῆστέ με νὰ ρωτήσω νὰ μάθω . . .
 «Γιὰ σταθῆτε! Ἐνας ἀξιωματικός τοῦ συντάγ-
 «ματός μου ἔχει ἕνα ἄλογο, ὅπου θὰ εἶνε γιὰ σὰς
 «τὸ καταλληλότερον, δεσποινίς . . . Τὸ εἶχα τῆς
 «ἀπερασμέναις . . . Εἶνε περίφημο. — Ἄν δέχεται
 «νὰ μὲ το πωλήσῃ, λέγει ὁ πατέρας, καὶ μὲ κἄ-
 «ποιο κέρδος, ὅσο θέλει . . . — Ὡ, ὅσο γιὰ κέρ-
 «δος, δὲν τὸν μέλει καθόλου· εἶνε πλούσιος ἀ-
 «ξιωματικός, πολὺ πλούσιος . . . Εἶνε λοχαγός
 «τώρα, ὁ κύριος Λεονέλ. — Λοχαγός; καὶ πλού-
 «σιος; ἀνακράζει ὁ Γεώργιος· θὰ ἦνε καλὲ ἐκεῖ-
 «νος ποῦ τὸν εἶδामε τῆς προάλλαις μ' ἐκεῖνο τὸ
 «ἄμαξάκι μὲ τὸ μαῦρο μικρὸ ἄλογο. — Αὐτός,
 «μάλιστα. — Ὄ, τὸν γνωρίζομ' ἐμεῖς αὐτὸν, ἡ ἀ-
 «δελφὴ μου καὶ ἐγὼ· τὸν ἀπαντήσαμε τόσαις φο-
 «ραῖς . . . Αἶ πλέον, αἰσθάνομαι φλόγας εἰς τὰς
 «πρεριάς μου, κυριολεκτικῶς φλόγας . . . Καὶ μὲ
 «βλέπει καὶ ὁ συνταγματάρχης . . . Θὰ ἤμην σὺν

»τὸν ἀστακό . . . Ἐἶνε δυνατὸν νὰ μὴ τὸ πραετὴ-
»ρησε; Βίς τὰς δέκα τέλους πάντων μᾶς ἀποχαι-
»ρετίζει καὶ μὲ λέγει ἀναχωρῶν: — Ἀὔριο τὸ πρῶ-
»θ' ὁμιλήσω τὸν κ. Λαονέλ, φοβοῦμαι ὅμως πολὺ
»μὴπως δὲν ἐπιτύχω . . . Τὸ λατρεύει αὐτὸ τὸ ἄ-
»λογό του . . .

»Τὰ πράγματα εὐρίσκονται εἰς τὸ σημεῖον αὐ-
»πτό! Θὰ τοῦ ἀγοράσω τὸ ἄλογό του; Ὁ πατέ-
»ρας μὲ ἀνοίξε, λέγει, πίστωσιν τριῶν χιλιάδων
»πράγμων».

— Καὶ νὰ μας τε εἰς τὰς 5 Ἰουνίου, τὴν κρί-
σιμον ἡμέραν. . . Ὅταν σὰς ἦρα, μέσα εἰς τὴν
πανήγυριν, εἰς τὸ φωτογραφεῖον.

— Καὶ ἀμέσως καὶ ἡ πρώτη σου ἐπίσκεψις,
ἔξασες; Ἄρχισε σύ.

[Ludovic Halévy].

Μετάφρασις I. K.

[Ἐπειὰ τὸ τέλος].

Ὡς ἐν καιρῷ ἀνήγγειλεν ἡ «Ἐστία», ἡ Κοσμητεία
τῆς ἐνταῦθα Σχολῆς τῶν ἀπόρων παιδῶν τοῦ Συλλόγου
«Παρνασσῶ», τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς κ.
Κ. Χ. Βάμβα, ἀπεφάσισε τὴν εἰς τὴν Σχολὴν ταύτην
καὶ τὴν Πρακτικὴν Σχολὴν τοῦ αὐτοῦ συλλόγου εἰσα-
γαγῆν τῶν Σχολειακῶν ταμειυτηρίων, τοῦ εὐεργετικοῦ
τούτου θεσμοῦ, ὅστις ἀπὸ τινων ἤδη ἐτῶν λειτουργῶν
παρὰ τοῖς πλείστοις τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν, παράγει σω-
τήρια ἀποτελέσματα διὰ τοὺς λαοὺς ἐκείνους. Ἦδη εὐ-
χαρίστως μαθάνομεν ὅτι, ἐτοιμασθέντων πάντων τῶν
πρὸς κανονικὴν λειτουργίαν τῶν ταμειυτηρίων χρῆσι-
μων, ἄρχονται τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ μηνὸς τού-
του. Ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς Κοσμητείας τῶν ἀπόρων παι-
δῶν εἶνε πολλῶν ἐπαίνων ἀξία, πεποίθαμεν δ' ὅτι ὁ εἰσα-
γόμενος οὗτος νεοτερισμὸς, ἐπεκτεινόμενος ὡς εὐρύτατα,
θέλει ἀποθῆ καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι: εὐεργετικώτα-
τος, ὡς ἐν ταῖς ἄλλαις τῆς Εὐρώπῃς γῶραις. Ὅπως δὲ
τὸ καθ' ἡμᾶς συντελέσωμεν εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ κινῶ-
μελοῦ τούτου σκοποῦ, δημοσιεύομεν κατωτέρω, στα-
χυολογήσαντες ἐν τῇ πραγματικῇ τοῦ κ. Κ. Βάμβα δημο-
σιευθείσης ἐν τῷ «Παρνασσῶ» ὀλίγα περὶ τῶν Σχο-
λειακῶν Ταμειυτηρίων, ἐν οἷς φαίνονται πρόδηλα τὰ
ἐκ τοῦ θεσμοῦ τούτου μεγάλα εὐεργετήματα, ἐπιτάσσ-
ομεν δὲ καὶ τὸν ὅπο τῆς Κοσμητείας τῆς Σχολῆς συν-
ταχθέντα κανονισμὸν καὶ ὁδηγίαν, ὅπως οἱ ἀναγνώσται
ἡμῶν λάθωσιν ἀκριβῆ ἰδεῖν τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θέλουσι
λειτουργεῖν τὰ ἰδρύματα ταῦτα. Σ.τ.Δ.

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑΚΑ ΤΑΜΕΙΥΤΗΡΙΑ

Ἡ ἐκ δαπάνης οἰκονομία, δηλ. ἡ τῶν περι-
τῶν καὶ ματαίων ἐξόδων οἰκονομία, εἶνε ἐκτὸς
πάσης ἀμφιβολίας πλέον, ὅτι εἶνε ἡ θεμελιώδης
βάσις τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἐνὸς ἔθνους,
ὁ πρακτικώτερος γνῶμων τῆς ἠθικῆς προόδου
του, καὶ ἡ πρὸς σωτηρίαν τοῦ λαοῦ ἀγούσα ὁδός·
ἀλλ' ἡ ἀρετὴ αὕτη εἶνε εὐκολωτέρα παρὰ τοῖς
πλουσίοις, παρὰ τοῖς ὁποίοις καὶ ἰδρύματα πρὸς
πραγματοποίησιν αὐτῆς δὲν ἔλλειπουν, καὶ ἡ
ἀποδαιότης τῆς οἰκονομίας δὲν τοῖς εἶνε ἀγνω-
στος· παρὰ ταῖς ἥττον ὅμως εὐπόροις τάξεσιν
ἡ ἀρετὴ αὕτη τῆς οἰκονομίας ἐκ τῆς δαπάνης εἶνε
δυσκολωτάτη, διότι ἐν αὐταῖς αἱ ἀνάγκαι τῆς
ζωῆς ἀφίνουσιν ἔγνη, ἕνεκα δ' ἔλλειψις γνώ-
σεων περὶ τῆς ἰσχύος τῆς ἐκ τῆς δαπάνης οἰκο-

νομίας, τῶν παραδόσεων, καὶ τοῦ παραδείγμα-
τος τῆς προνοίας, μὴ ἔλλειπουσῶν βεβαίως καὶ
τῶν πολλῶν πρὸς διασκέδασιν εὐκαιριῶν, εἶνε εὐ-
κολώτερον νὰ παρασυρθῶσιν ἀπὸ τὰς ἐπιθυμίας
ὀλίγων ὥρων, παρὰ νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν σκλη-
ρὰν θυσίαν μεγαλειτέρας ἐργασίας καὶ εἰς μεγα-
λειτέραν ἐγκράτειαν πρὸς ἀπόλαυσιν ἀσφαλεστέ-
ρου καὶ ἀνεταίτερου ἀλλ' ὀλίγον μακροτέρου μέλ-
λοντος αὐτῶν καὶ τῆς οἰκογενείας τῶν· διὰ τοῦτο
ἡ ἐφευρέσις τῶν Ταμειυτηρίων τὴν περιθαλψίν
καὶ εὐημερίαν τῶν ἥττον εὐτυχῶν τούτων τά-
ξεων σκοπεῖ, καὶ εἶνε ἔργον τῆς καθαροτέρας φι-
λανθρωπίας, διότι, ἐκτὸς ὅτι τὰ ταμειυτήρια χρη-
σιμοποιοῦσι κεφάλαιον ἀνυπαρκτον συλλεγὲν ἀπὸ
τὰ σπέρματα τῆς οἰκονομίας ἐκ τῆς δαπάνης,
πολλάκις παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ καταθέτου, συν-
επιζῶσιν τὸν λαὸν εἰς τὴν ἠθικὴν διὰ τῆς πα-
ρεμποδίσεως αὐτοῦ ἀπὸ ματαίας καὶ ἐπιβλαβεῖς
δαπάνης, οἷον τὴν μέθην καὶ τὰ ταύτη παρεπό-
μενα, ἄλλως τε καὶ αὐξάνουσι τὴν παραγωγὴν
δύναμιν τοῦ ἐργάτου· διότι οὗτος βασιζόμενος ἐπὶ
κεφαλαίου, τὸ ὅποσον ἐκ τῆς οἰκονομίας ἐσχημά-
τισε, καὶ τοῦ ὁποίου τὸ εἰσόδημα ὁποιοῦνδήποτε
καὶ ἂν εἶνε αὐξάνει τὸ καθημερινὸν κέρδος, εἶνε
μᾶλλον ἐλεύθερος καὶ δὲν ἐξαντλεῖ τὰς δυνάμεις
του· δικαίως λοιπὸν οἱ Ἄγγλοι τὰ Ταμειυτήρια
ὠνόμασαν Saving Banks ἤτοι Σωτηρίους Τρα-
πέζας.

Ὁ θεσμὸς τῶν Σχολειακῶν Ταμειυτηρίων ἀ-
ποτελεῖ κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἐν Βελ-
γίῳ, Γαλλίᾳ, Ἰταλίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ κλάδον οἰκονο-
μίας τῆς ἀνατροφῆς τοῦ λαοῦ, ἡ μαθητεία δὲ τῆς οἰ-
κονομικῆς ζωῆς τοῦ ἐργάτου γίνεσθαι διὰ τῆς πρα-
κτικῆς ἐξασκήσεως τῆς ἐκ τῆς δαπάνης οἰκονο-
μίας καὶ διὰ τῆς διαχειρίσεως τοῦ βιβλιαρίου τοῦ
Ταμειυτηρίου· Ἡ ἔξις τῆς τάξεως, τῆς ἐγκρα-
τείας καὶ τῆς προβλέψεως ἐμφυτευόμεναι εἰς τὸ
παιδίον ἐπὶ τῶν ἐδωλίων τοῦ σχολείου, εἰς τὴν
τρυφερὰν ἐκείνην ἡλικίαν, καθ' ἣν αἱ καλὰ ἔξεις
εὐκολώτερον κατακτῶσι τὸ πνεῦμα παρὰ ἐν τῇ
ἐφηβικῇ ἡλικίᾳ, ὅτε σχεδὸν ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἐ-
σχηματισμένος, ἀποτελοῦσι τὴν βᾶσιν τοῦ θε-
σμοῦ τούτου· ὥστε διὰ τῶν ὀλίγων χρημάτων,
τὰ ὅποια οἱ γονεῖς δίδουσι πρὸς τὸ τέκνον των
κατὰ τὰς ἐορτὰς πρὸς ἀγορὰν γλυκισμάτων, τὸ
παιδίον μαθάνει ἐκ τοῦ σχολείου νὰ κάμνη ὅ,τι
πρέπει ἀργότερα νὰ τὸ ἐξακολουθῇ, ἐὰν εἶνε ἐρ-
γάτης φρόνιμος καὶ τακτικός.

Ἐὰν τὸ προνοεῖν εἶνε ὅρος τῆς ζωῆς τοῦ ἐν-
αρέτου ἀνθρώπου, συμφέρον εἶνε νὰ συνειθίζωνται
τὰ παιδία πρὸς τούτο, ὅπως συνειθίζωνται εἰς
τὸ ἀποσθηθίζεσθαι, συμφέρον ἐὰν ἐξασκῆται ἡ πρό-
βλεψίς των, ὅπως καὶ ἡ μνήμη των, διὰ νὰ μαν-
θάνωσι νὰ τακτοποιῶσι τὴν ζωὴν των· διότι ὁ
οἰκονομῶν ἔχει τακτικὴν ζωὴν, καὶ ἡ τακτικὴ
ζωὴ κάμνει τὸν ἄνθρωπον ἐργατικόν, τίμιον καὶ
καλόν, ὑσιώδη στοιχεῖα τῆς εὐτυχίας. Ἡ ἐξ-